

Atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið
Halldór Runólfsson
Skúlagata 4
150 REYKJAVÍK

Garðabær, 03. mars 2014
2014020023/42-9
TB,GG
jgo/tb

Innflutningur á lifandi styrjuseiðum til áframeldis, umsögn

Vísað er til bréfs frá atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytinu, dags. 12. febrúar sl., þar sem óskað er eftir umsögn Náttúrufræðistofnunar Íslands um umsókn Sea Farm Iceland um heimild til að flytja inn lifandi styrjuseiði (*Acipenser transmontanus*) frá Bandaríkjunum til áframeldis.

Náttúrufræðistofnun Íslands hefur farið yfir gögn málsins og kynnt sér vistfræði umræddrar styrjutegundar, *Acipenser transmontanus*. Kjörhitastig fyrir þroskun ungvíðis styrju virðist liggja á mill 14°C-17°C þar sem ystu mörk fyrir lífvænleika virðast liggja við annars vegar 8°C og hins vegar 20°C, sjá m.a. Life History Conceptual Model for White Sturgeon (*Acipenser transmontanus*) Prepared by Joshua Israel¹, Andrea Drauch¹, and Marty Gingras², (¹University of California, Davis1 Shields Avenue Davis CA 95616 og ²California Department of Fish and Game 4001 N. Wilson Way Stockton, CA 95205 og <http://www.env.gov.bc.ca/wld/fishhabitats/sturgeon/>). Búsvæði tegundarinnar virðast einnig helst vera stórar og vatnsmiklar ár, ólíkar þeim sem hér eru, þó yngri fiskar haldi sig í smærri ám. Náttúrufræðistofnun telur litlar líkur á að tegundin geti þrifist á Íslandi. Með tilliti til framangreindra þáttu í vistfræði tegundarinnar og að tryggt verði að sjúkdómar berist ekki með tegundinni svo og að fiskurinn verði einungis alinn í kerjum á landi (gera verður ráð fyrir því að um lokað fiskeldi sé að ræða) gerir Náttúrufræðistofnun ekki athugasemd við að heimilað verði að flytja tegundina inn til landsins.

Náttúrufræðistofnun getur ekki komist hjá því að gera athugasemdir við bréf fisksjúkdómanefndar dags. 5. febrúar sl. Í bréfinu er í engu fjallað um fisksjúkdóma þ.e. málefni fisksjúkdómanefndar. Í bréfinu/umsögninni er annars vegar fjallað um starfsemi Stolt Sea Farm Iceland hf hér á landi og erlendis og hins vegar er ráðuneytið hvatt til að úrskurða um hvort nauðsyn þyki að erindi það sem hér er til umfjöllunar fari í þann **lögbundna** umsagnarfarveg sem 5. gr. laga 54/1990 kveður á um. Ekki er hægt að skilja framsetningu fisksjúkdómanefndar öðruvísi en að verið sé að hvetja ráðuneytið, sem nefndin heyrir undir, til að **víkja frá lögum**. Látið er að því liggja að fisksjúkdómanefnd geti og eigi alfarið að sjá um mál af þessu tagi og er í bréfinu sérstaklega bent á nokkur mál því til rökstuðnings. Þau mál sem vísað er til hafa þá væntanlega **ekki farið lögboðið ferli**. Í bréfi dagsettu 3. febrúar 2014 frá fisksjúkdómanefnd vegna annars máls er varðar Evrópuhumar (*Homarus gammarus*)

er ráðuneytið einnig hvatt til að úrskurða um sama umsagnarferli enda telur nefndin álitamál hvort líta eigi á tilraun í lokuðu kerfi sem eiginlegan innflutning og þá væntanlega með þeim rökstuðningi, þó hann komi ekki fram í bréfinu, að slys gerist aldrei og því óþarfi að meta áhættu. Það að eitthvað hafi verði leyft löglega eða ólöglega mælir ekki endilega með því að þannig skuli hlutirnir vera til eilífðar því stundum kemur sitthvað í ljós sem mönnum hefur ekki verið kunnugt áður. Einnig ber að líta á að alls ekki er verið að fjalla um sömu tegundina hverju sínni.

Náttúrufræðistofnun vísar þeirri spurningu til ráðuneytisins hvort það telji framgangsmáta fisksjúkdómanefndar eðlilegan í ljósi hlutverks nefndarinnar. Er það eðlilegt að nefnd skipuð samkvæmt lögum og heyrir undir ráðuneytið hvetji til að gengið sé fram hjá lögbundnu umsagnarhlutverki annarra aðila. Náttúrufræðistofnun er það hulin ráðgáta af hvaða hvötum nefndin leggur framangreint til við ráðuneytið. Þó að nefndinni finnist hún geta svarað öllum spurningum um vistfræði og hugsanleg áhrif á íslenska náttúru þá virðist hana skorta skilning á því hvers vegna mál, eins og það sem hér er til umfjöllunar, er sent til umsagnar hjá fleirum en fisksjúkdómanefnd. Það er einmitt gert til þess að skoða mál í víðu samhengi með ýmsa ólíka hagsmuni að leiðarljósi. Ef framangreint er almenn afstaða nefndarinnar, en ekki bara þess sem skrifar undir bréf nefndarinnar, þá lýsir hún best ástæðu þess að hafa framkvæmd laganna ekki bara á einni hendi.

Náttúrufræðistofnun þykir einnig rétt að benda á að þau dæmi sem fisksjúkdómanefnd telur upp máli sínu til stuðnings eru sum hver mál sem hafa fengið mikla umfjöllun á sínu tíma og ekki einsleita s.s. sæeyra (*Haliotis rufescens*). Sæeyra er talið geta verið ágengt í þaraskógum þó svo að það hafi ekki enn gerst hér við land sem betur fer. Náttúrufræðistofnun telur fyllstu ástæðu til þess að þetta mál sé tekið sérstaklega upp við fisksjúkdómanefnd og sá misskilningur hennar um að hún ein vit allt um íslenska náttúru og að hún ein geti og eigi að hafa álit á hugsanlegum afleiðingum af innflutnum tegundum.

Að lokum vill Náttúrufræðistofnun Íslands þakka atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytinu fyrir að hafa ekki farið að ráðum fisksjúkdómanefndar enda væri það lögbrot að mati stofnunarinnar og engum til góðs að upplýsa ekki um mál af þessu tagi.

Virðingarfyllst

Jón Gunnar Ottósson
forstjóri

Afrit: Matvælastofnun, Jón Gíslason forstjóri

Trausti Baldursson

